GAZETA KRAKOWSKA

№ 99.

W Niedzielę Dnia 11. Grudnia 1808.

Z Wiednia d. 3. Grudnia.

Nayiaśnieysi Cesarstwo po ukończonym koronacyynym w Węgrzech seymie i po odbytey podroży do Holitsch i Ołomuńca powrocili d. 1 Grudnia po południu do tuteyszey stolicy w dobrem zdrowiu na pociechę wszystkich mieszkańcow Wiednia. Arcy Xiżę Jmć Rudolf, koadjutor arcybiskupstwa Ołomunieckiego, przyiechał tu tegoż dnia. D. 4 b. m. odprawi się zwyczayne coroczne nabożeństwo w zamkowym kościele, na którym znaydować się będą Nayiaśnieysi Cesarstwo z całem dworem przy wystąpieniu gwardyy.

D. 12 Listopada umarł w Wiedniu Jozef Baron Stader de Adelsheim, komander orderu woyskowego Maryi Teressy, C. K. Jenerał artyleryi i właściciel pieszego regimentu, w 71 roku życia. Pochodząc z starodawney zasłużoney w Niemczech familii, wszedł w roku 15 życia do C. K. woyskowey służby, przechodził przez wszystkie stopnie woyskowe aż do powyższey godności. Szczególnieysze zasługi ściągnęły na niego względy Monarchy; otrzymał w roku 1791 order woyskowy, a w roku 1795 regiment. Po 55 letniey kraiowey służbie, otrzymał w roku 1804 wysłużoną pensyą. Był przyiacielem ludzkości i wspierał ubogich. Nie zostawił żadney familii, ale iego zasługi w kraiu i dobre przymioty czynią go pamiętnym.

J. C. K. Mość wyznaczyć raczył 500 zł. ryń. nadgrody za napisanie naylepszey xiążki o Religii. Z warunkiem iednak, aby rzeczone dzieło oddane zostało C. K. gubernium niższey Austryi przed miesiącem Sierpniem roku przyszłego.

C. K. gubernium niższey Austryi nadało fabryczny przywiley tuteyszemu Rękodzielnikowi bawełnianych materyy Janowi Gemerle.

Z Peterzburga d. 5. Listopada.

Jenerał adjutant, Xiżę Dołgoruki, który nazaiutrz po powrocie Nayiaśnieyszego Imperatora mianowany przy parolu został za okazane męstwo jenerałem porucznikiem, powszechnie szacowany jenerał, popadł nieszczęściu, iż przy rozpoznawaniu nieprzyiacielskiego stanowiska zabity w Finlandyi został.

Z Finlandyi przybyła tu deputacya od szlachty, duchowieństwa, mieszczan i chłopow, którey odda rząd ostateczne urządzenie tey prowincyi.

Nayiaśnieyszy Imperator raczył dozorcy

artyleryi, Jenerałowi porucznikowi Baronowi Müller Sakomelski, Jenerałowi adjutantowi Uwarow i Jenerałom majorom Kleinmichel i Troszczyńskiemu za utrzymanie w dobrem stanie załogi Peterzburga, tudzież woyskowemu Rządcy Peterzburga, Xciu Łabinow Rostowskiemu, Dowodzcy Baszuckiemu i W. Mistrzowi policyi Balaszow za utrzymywanie dobrego porządku w stoliey w czasie iego niebytności, oświadczyć swoie ukontentowanie, a żołnierzom przy dzisieyszey paradzie wyznaczyć po rublu.

W miesiącu Sierpniu przybyło do Peterzburga zagranicznych towarow za 92,085 rubli, a wyszło Rossyyskich za 987,900 rubli.

Zawarty w Finlandyi tymczasowy rozeym, został z naszey strony w krótce wypowiedziany. Dzisieysza gazeta dworska donosi o tem iak następnie:

"Po udzielonych nie dawno z Finlandyi doniesieniach nadszedł rapport, iż Jenerał naczelny woyska Szwedzkiego, Feldmarszałek Klingspor, prosił Jenerała naczelnego woysk naszych, Hrabiego Buxhewdena, o zawieszenia oręża. Hrabia Buxhewden nie wiedząc ieszcze o wyparciu nieprzyiaciela z mocnego iego stanowiska przy Taiwola i połączeniu się korpusow Jenerała porucznika Tuczkow i Jenerała adjutanta Xcia Dołgoruki, postanowił korzystać z tey propozycyi, dla pozyskania bez rozlewu krwi powyższego stanowiska, które także było głownym warunkiem zawieszenia oręża. Zawarte zatem d. 17 Września zostało, bez ograniczenia iednak czasu i z warunkiem, iż nieprzyiacielskie kroki rozpoczną się za 8 dniowem wypowiedzeniem, ieżeli Nayiaśnieyszy Imperator nie zatwierdzi zawieszenia oręża.

"Widząc Nayiaśnieyszy Imperator za odebraniem rapportu, iż zaięcie stanowiska przy Taiwola i połączenie się naszych korpusow w połnocney części kraiu nie nastąpiło na mocy zawieszenia oręża, ale iedynie przez poruszenie woysk naszych, raczył przeto nakazać, aby zaraz wypowiedziane było zawieszenie oręża i kończono przez nieustaiące działania tegoroczną kampanią.

"Ponieważ korpusy Jenerałow Tuczkowa i Kamińskiego naywiększy maią do czynienia, dla uskutecznienia głownego planu działań, zatem utworzone są dla wsparcia ich w potrzebnym razie dwa odwody: ieden w Willmanstrand pod dowodztwem Jen. majora Hrabiego Strogonow, drugi w Lowisa, pod dowodztwem Jen. majora Aleksejew. Oba te odwody postępuią z rozkazu naczelnego jenerała za powyższemi korpusami.

"Jenerał porucznik Xże Bagration, rozłożył większą część swoiego korpusu w okolicach Nystadt i Helsing, tudzież wysłał z Tawast. hus ieden batalion do Geitaden.

"Dla wsparcia lewego skrzydła rozkazał naczelny jenerał wysłać dwa batalıony od korpusu Jenerała porucz. Hrabiego Witgenstein pod Jen. majorem Hrabią Siewers. Bataliony te, wraz z batalionem 30go regimentu strzelcow, osadzą wyspę Kimito i brzeg przy Ufterbe.

"Kontradmirał Miasojedow stanął niedaleko wyspy Hango-Kaap na kotwicach; pod d. 2 Października donosł naczelnemu jenerałowi, iż wysłani na przewiady statki nie znalazły nieprzyiacielskiey flotyli przy Korpostremo i Pirgas; Porucznik Dawydow widział tylko w krążeniu swoim d. 31 Października iedną nieprzyiacielską łodź, która bardzo szybko płynęła, a widząc, że ią Dawydow ściga, przybiła do lądu i wszyscy będący na niey ludzie uciekli.

"Dla połączenia dywizyy i brygad wydał naczelny jenerał pod d. 5 Października potrzebne rozkazy.

"Poni waż officerom Finlandzkiego woyska z trudnością przychodzi dostac sukna, raczył przeto J. Imp. Mość wszystkim officerom rzeczonego woyska kazać bezpłatnie dostarczyć sukna na cały mundur. Potrzebną do tego ilość sukna zakupił iuż minister woienny i regimentom przesłał. Zołnierzom rozkazał J. Imp. Mość oprocz danych na ten rok w podwoynym żołdzie dwoch par bótow, kazać iescze po parze bótow dostarczyć po tey samey cenie iak kommissoriat kosztnia, gdyż ich w Finlandyi niedostaną lub za drogoby płacić musieli.

Z Włoch d. 16. Listopada.

Senator Lucyan Bonaparte opuścił Florencyą i udał się do swey wsi Viterbo w państwie kościelnym.

W Pizie otworzona uroczyście została Cesarska szkoła głowna przez P. Degerando, członka junty Florenckiey.

Wybieranie popisowych do woyska uskutecznione szybko w kraiu Genueńskim zostało.

W Genui miano wiadomość, że rządy Algierski i Tunis zawarły z sobą pokoy i oddały sobie nawzaiem zabrane okręty. Spodziewano się tam także, iż w krotce zawarty zostanie pokoy z Sardynią, który iest dla tamteyszego handlu bardzo potrzebny.

Z Nowegoiorku d. 28 Września.

Towarzystwo młodych demokratow zgromadziło się d. 23 b. m. w gospodzie Jerzego Hood, i zamieniwszy się w ciało wyborcze do obrania prezydenta, uchwaliło na przod iednomyślnością, co następuie:

"Poczytalibyśmy się za niegodnych synow wolnosci, gdybyśmy zostawali nieczynnemi w ten czas, kiedy oyczyzna znayduie się w niebezpieczeństwie, kiedy iest zagrożona wewnątrz i zewnątrz, kiedy nasi nieprzyiaciele używaią wszystkich sposobow, które zręczność i podstęp nastręczyć mogą, dla zniszczenia dzielności rządu, dla osłabienia naszego zaufania w rządowych władzach, i rzucenia pomiędzy nas ziarna niezgody. Milczenie nasze wziętoby bydź mogło, iako sprzyianie tem środkom, a nieczynność, iako wygaśnienie w nas patryotyzmu. Z tych względow stanowiemy: 1) Ze włożone embargo zdaie się nam bydź środkiem rostropnym, że nie powinno bydź odwołane i że zupełnie zgadzamy się w tey mierze z zdaniem szanownego Jeffersona, które wyraził w daney odpowiedzi uchybiaiącym republikanismowi Bostonczykom. 2) Ze wszystkiem oczciwemi sposobami przyłożemy się do obrania PP. Madison i Klinton na prezydenta i wiceprezydenta ziednoczonych stanow, przekonanemi będąc, że interes i pomyślność oyczyzny ścisło są z tym obiorem połączone, &c.,,

Prezydent Jefferson odpowiedział co następuie na prozbę miasta Bostonu względem przywrocenia wolney żeglugi, która mu pod d. 22 Września podana została:

"Nikt odemnie bardziey nie uczuł nieprzyzwoitości, które wynikły dla naszey oyczyzny z okoliczności w iakich się znayduiemy, a których nie ma w dzieiach przykładu. Od wielu lat byliśmy tylko widzami tego wszystkiego co się w Europie działo, i ubolewaliśmy nad nieszczęściami, które pociąga za sobą zapomnienie sławiennych zasad, łączących razem ludzi i narody. Połączeni przyiaźnią i interessem handlu z Europeyskiemi narodami, byliśmy szczęściem uwolnionemi od należenia do ich krwawych kłotni przez zachowanie nayściśleyszey sprawiedliwości względ-

dem wszystkich, przez roztropne i skromne postępowanie, a nawet przez liczne ofiary. Nakoniec woiuiące mocarstwa zatamowały kommunikacye handlowe przez środki, które wystawiaią na łup ich flot i woyska nasz handel i okręty, iakie bądź ich byłoby przeznaczenie. Każde z tych mocarstw pozwala w prawdzie na prowadzenie z sobą handlu, w widoku łączenia się z nim w woynie, którą prowadzi; lecz my nie chcemy z żadnem z nich woyny. W takim więc położeniu rzeczy uchwalone zostały ustawy, na które się żalicie, przez tych, którym poruczyliście moc prawodawczą, a którzy dopełniaią iey rownie gorliwie, iak wiernie dla waszego dobra. Zastanowcie się nad temi ustawami, a uznacie, iż rząd znalazł się w potrzebie przedsięwzięcia śmiałego kroku. Poddać nasz handel przepisom i opłatom, które nam narzucić chciano, byłoby to wyrzec się niepodległości; chcieć oprzeć się orężem, byłoby postawić się w stanie woyny, bez zasiągnienia zdania narodu i przekonania się o sposobach do iey prowadzenia. W zbiegu takich okoliczności tymczasowe zawieszenie handlu zdawało się naszemu prawodawstwu naydogodnieysze, ponieważ zachowuiąc współobywatelom własność, oyczyznie maytkow, przynosi ieszcze tę korzyść, iż daie czas woiuiącym mocarstwom do zastanowienia się nad swoiemi wyrokami.,, — Prezydent kończy swoią odpowiedź uwagą, iż władza wykonawcza nie iest mocna uchylić embargo, i poki woiuiące mocarstwa nie uchylą swoich wyrokow, iedna tylko prawodawcza władza może mu przepisać sposób postępowania.

Król Otaheity Pomarre postąpił tak daleko w oświeceniu przez znayduiących się na tey wyspie Angielskich missionarzow, iż mogł w rodowitym swoim ięzyku napisać następuiący list do wielkiego missionarzow towarzystwa w Londynie:

Z Otaheite d. 1 Stycznia 1808.

"Przyiaciele! Zyczę wam wszelkiego błogosławieństwa w waszych domach i oyczyznie i wiele szczęścia w oświeceniu tego złego, głupiego, złośliwego, niewiadomego potrzebnych rzeczy, nie znaiącego prawdy i niebacznego kraiu. Przyiaciele! Zyczę wam zdrowia i wszelkiego powodzenia. Obym ia także żył i Jehowah nas wszystkich zbawił! Przyiaciele! Na list ktoryście do mnie pisali, odpowiadam tylko, iż zupełnie pochwalam wasze ze mną sprawy i wasze życzenia, i czyniąc im zadosyć wypędzę Oro, bałwana Otaheity i wyślę go na pobliską wyspę Ranatea. Przyiaciele! Wierzę w szem słowom i będę im posłusznym. Przyiaciele! Spodziewam się, iż przychylicie się do moiego żądania. Jest one, ażebyście znaczną liczbę męszczyzn, kobiet i dzieci na moią wyspę przysłali. Przyiaciele! Przyślicie razem sukna i inne artykuły, chcemy przyiąć Angielskie zwyczaie. Przyiaciele! Przyślicie mi także wiele ognistey broni i prochu, ponieważ w naszem kraiu trafiaią się częste woyny. Jeżelibym zginął, nie znaydziecie nic w Otaheite. Nie przychodźcie tu po moiey śmierci. Otaheite iest bezbożny i zuchwały kray, do którego po moiey śmierci wcale nie przychodźcie. Pragnę także, abyście mi posłali wszystkie ciekawe i rzadkie rzeczy, które w Anglii posiadacie. Przyślicie mi niemniey podostatkiem wszystkich materyałow do pisania, iako to papieru, inkaustu i pior. Nie zapomnicie o żadnym artykule, który iest do pisania potrzebny. Pryiaciele! Już skończyłem i nie mam nic więcey do żądania. Chętnie zezwalam na wasze żądanie oświecenia Otaheity; lecz nie zrażaycie się, ieżeli lud zaraz wszystkiego nie

poymie. Wasz zamiar iest dobry, zupełnie go pochwalam i wyrzekam się wszystkich złych nałogow. Co powiadam iest prawdą, a nie kłamstwem. Jest czystą prawdą. Oto iest wszystko, co postanowiłem do was napisać. Już kończę. — Przyiaciele! Napiszcie do mnie, ażbym wiedział, co mi do powiedzenia macie. Życzę wam życia i błogosławieństwa. Niechay ia także żyię i niechay Jehowah nas wszystkich zbawi!

Pomarre, Krol Otaheity. „

Z Paryża d. 19. Listopada.

Przez Bayonę przechodzą ciągle działa i prochownice do Hiszpanii.

Przybyło tu kilka oddziałow popisowych ludzi nowego odwodu. Zostali zaraz uzbroionemi i ćwiczeni są w robieniu bronią.

Pogoda ciągle służy. Gościniec z Bajonny do Wittoria iest górny, ale dobry. J. C. K. Mość przebył go powiększey części konno.

Roschodzi się pogłoska, że Jenerał Cuesta przeszedł z całą swoią dywizyą do woyska Francuzkiego. Wiadomo, że jenerał ten był przez środkową juntę Madrycką od woyska odwołany; lecz on zabrał w Rebres, 250,000 talarow, które do Anglikow należały. Woysko, którem Castannbios dowodzi, iest tak nazwanem woyskiem środkowem i składać się ma z 65,000 ludzi. Palafox dowodzi w Arragonii, Jenerał Vives w Katalonii. Dla kierowania woyskowemi działami postanowiona iest junta woyskowa z 7 członkow. Margrabia Portazgo, który ustąpił z Bilbao, złączył się z Jenerałem Bleck. Lizbona była z powodu spodziewanego przywrocenia Portugalskiego rządu przez kilka dni oświecona.

Monitor dodaie następuiącą poprawę do 7go biuletynu:

" Po wierszu, w którym Marszałek Xżę Gdański chwali dobre sprawienie się wielu jenerałow i officerow, następuie:

" Marszałek Xżę Cornegliano wspomina z pochwałą o Jenerale dywizyi Grandjean; jenerałach brygady Vatier i Lawal; Pułkowniku Lafosse, 44go reg. liniiowey piechoty; Pułkowniku Konopce, ułanow Polskich; Majorze Langarade, dowodzcy 1go tymczasowego huzarow regimentu; Majorze Barbaroux, dowodzcy 2go legionu odwodowego, i o wielu innych officerach i podofficerach, których J. C. K. Mość zaraz wynadgrodził. „

Z Orientu donoszą pod d. 12 Listopada: „ Dziś rano przybyła na przedporcie nasze korweta Diligente, Kapitana Maresquier, wyszła stąd przed 3 miesiącami. Teraz odbywa kwarantannę. Ile dowiedzieć się można było rozmawiaiąc z daleka z ludem, przybywa z Gwadelupy. Na 4 dni nim tam przybyła, napotkała bryg Angielski o 18 działach, stoczyła z nim potyczkę i całą powierzchnią iego skołatała; lecz wszczęta burza nie pozwoliła iey go zabrać. Miała 40 ludzi niezdatnych do boiu. Officer Boucheron zabity został. Od 17 dni znayduie się w odnodze, i była 3 lub 4 razy na dzień od nieprzyiaciela goniona. „

Proiekt nowego kodexu kryminalnego, który był przez 5ciu sławnych prawnikow ułożony, to iest PP. Treilhard, Viellart, Target, Oudart i Blondel, przez radę stanu roztrząśniony, uwagami kassacyynego sądu i ministra sprawiedliwości pomnożony, potem wydrukowany i ciału prawodawczemu do przyięcia podany, składa się z iedney dosyć grubey xiążki in 8vo. Pierwsza Xięga mowi o kryminalnych i policyynych karach i o ich skutkach; druga o zbrodniach i przestępstwach w ogólności, a mianowicie w pierwszym rozdziale o zbrodni przeciw zewnętrznemu, a w drugim przeciw wewnętrznemu bezpieczeń-

ſtwu kraiu. I tak np. każdy Francuz, który nosi oręż przeciw Francyi ma bydź śmiercią karany i dobra iego będą skonfiskowane. Takaż sama kara przepisana ieſt na tych, którzy porozumiewaliby ſię z obcemi mocarſtwami lub z ich ajentami, w celu pobudzenia ich do woyny przeciw Francyi. Każdy dowodzca lądowy lub morski, który bez rozkazu rządu popełni krok nieprzyiacielski przeciw obcemu mocarſtwu lub naruszy traktat, z czego wyniknęłaby woyna między Francyą i obcem mocarſtwem, będzie wyiazdem z kraiu, a gdyby iſtotnie woyna wybuchnęła, wygnaniem ukarany. Na rozboie morskie bez żadnego wyiątku ieſt kara śmierci i konfiskata maiątku poſtanowiona. Gdyby Francuzki dowodzca lub publiczny urzędnik skrzywdził osobę lub wolnośc zagranicznego posła lub ajenta, będzie wygnaniem z kraiu ukarany. Ktoby za granicą Francuzkiego państwa poważył ſię znieważać i szkalować poddanych obcego mocarſtwa i dał przez to powod do odwetu przeciw Francuzom, będzie karany, iak gdyby to przeſtępſtwo w samey Francyi popełnił. Inne rozdziały ſtanowią obszernie o wyſtępkach publicznych urzędnikow w czaſie ich urzędowania, o buncie i nieposłuszeńſtwie uſtawom; o karze przeciw wymawianiu ſię od publiczney służby, do którey ieſt kto wezwany; o karze ucieczki z więzienia; o wykradzeniu dokumentow z archiwow lub innych mieysc; porozumiewaniu ſię z złoczyńcami i włoczęgami; ubliżeniu winnego uszanowania publicznem władzom, zaprowadzonym uſtanowieniom i pomnikom; o wyſtępkach, które popełnione bydź mogą przez nadużycie wolności druku i przez wydawanie paszkwilow; znieważenia obyczayności i publicznych towarzyſtw, które są od rządu uſtanowione.

Z rozdziału o nadużyciu wolności druku przytoczemy co naſtępuie: "Każde wydanie i rozrzucanie pism, biuletynow, dziennikow, peryodycznych i innych poiedynczych pism, na których nie znaydzie ſię prawdziwe imie, ſtan i mieszkanie autora lub drukarza, uważane ieſt iako wyſtępek i będzie ukarane konfiskatą pisma, ſiedzeniem wieży naymniey mieſiąc, a naywięcey 6 mieſięcy, i pieniężną karą, która nie ma bydź mnieysza iak 100, a większa iak 600 frankow. Na roznoſicielow, przedawaczow i rozdawacz w takowych pism są także kary więzienia i pieniężne przepisane, lecz mnieysze, niżeli dopiero przywiedzione. Jeżeli w piśmie iakowym znaydować ſię będzie zachęcenie do zbrodni, tedy iego przedawacze i roznoſiciele będą rowno iak autor i drukarz karanemi; iedno tylko wskazanie drukarza uwolnić ich od kary może. Ktokolwiek w publicznych mowach, drukowanych lub nie, albo przez wywieszanie, przedawanie i rozdawanie pieśni, kopersztychow lub obrazkow nadweręża zasady naturalney lub publiczney moralności, będzie karą pieniężną i więzienia ukarany.,,

W rozdziale o zbrodniach i przeſtępſtwach ieſt naprzod mowa o zbrodniach przeciw ludziom, potem przeciw własności. Xięga 4ta obeymuie policyyne wykroczenia i przeciw nim kary.

Uwagi kaſſacyynego sądu nad tym proiektem tyczą ſię szczególniey poſtępowania sądowego, ulepszenia składu sądu przyſięgłych, nadania mocy sędziom zwiększenia lub zmnieyszenia kary, prawa Monarchy darowania lub zmnieyszenia winy, przepisow względem dzieciobóyſtwa, środkow uczynienia osob, które odbyły karę nieszkodliwemi społeczności, to ieſt oddania ich pod pewny dozor i wielu odmian w dochodzeniu zbrodni. Uwagi miniſtra sprawiedliwości ściągaią ſię powiększey częś

ści do tych samych przedmiotów.

Z Kassel d. 17. Listopada.

Szambelan Esterno, który był nadzwyczaynym posłem i pełnomocnym ministrem przy dworze Stutgardtskim, mianowany został w tymże zaszczycie przy dworze Wiedeńskim. Miał wczoray pożegnalną audyencyą u Króla, potem udał się w podróż.

Dziś po audyencyi wykonał Hrabia Winzingerode, iako nadzwczayny poseł i pełnomocny minister J. K. Mci przy Nayiaśnieyszym Cesarzu Francuzów przysięgę wierności.

Przez wyrok pod dniem wczorayszym mianowany został Baron Schlotheim nadzwyczaynym i pełnomocnym ministrem przy dworach Stuttgardtskim i Badeńskim, a dziś Minister sekretarz stanu, Hrabia Fürstenstein, wprowadził go do gabinetu J. K. Mci dla wykonania przysięgi.

Minister sprawiedliwości i wewnętrzny, Simeon, wydał pod d. 6 b. m. następuiący okolnik do prefektów:

"Mci Prefekcie! Uwiadomiony zostałem, iż prezydenci gmnow kazali sobie płacić za zaświadczenia względem dozwolonego ustawą uwolnienia od służby woyskowey. Postępuiący tak prezydentowie ściągną na siebie surową odpowiedzialność; rozumieli bydź do tego zwyczaiem upoważnionemi, lecz teraźnieyszy porządek rzeczy zabrania podobnych opłat. Prezydentowie powinni nayznakomitszey swey nagrody szukać w honorze, iaki im oycowska powaga nad współziomkami nadaie; ale wymagaiąc za to zapłaty, co z obowiązku czynić powinni, poniżyliby naypoważnieyszy urząd. Proszę więc WPana, Mci Prefekcie, abyś PP. prezydentom i ich adjunktom swego departamentu przypomniał o uczciwości, z iaką powinni sprawować urząd, którym ich J. K. Mość zaszczycił. Potrzeba, żebyś im zapowiedział, iż za wychodzące z ich kancelaryi zaświadczenia nie należy im się inna zapłata, iak tylko powrot wartości stępla. Płaca ich sekretarzów lubo iest nie wielka, otwiera im iednak drogę do wyższych urzędów przez położenie zasług. Zalecam WPanu, abyś dał szczególnieysy baczność, żeby dawanie zaświadczeń uwalniaiących od popisu woyskowego nie stało się źrodłem wydzierstw. „

Z Neapolu d. 1. Listopada,

J. K. Mość zaszczycił P. Champagny, ministra Francuzkiego do spraw zagranicznych, orderem obu Sycyliy.

Onegday zaszczycili Nayiaśnieysi Królestwo obecnością swoią bal, który dało dla nich miasto Neapol.

W ostatnią niedzielę deputowani od ogólnych rad stolicy, Terra di Labore i niższey Kalabryi wykonali przed J. K. Mcią w Portici przysięgę wierności. Tegoż dnia deputacye z Bari, Kapri, Altamura, Barlatta i Montedutoni miały honor bydź stawionemi przed J. K. Mość.

Wszystkie rządowe, sądowe i duchowne władze wykonały w kościele katedralnym przysięgę wierności przed intendentem naszey prowincyi.

Podług wyroku J. K. Mci pod d. 28 Październiku, wszyscy arcybiskupi królestwa, którzy znaydnią się w kraiu i wykonali przysięgę wierności lub są do wykonania iey powołanemi, są komanderami Królewskiego orderu obu Sycyliy, a biskupi znayduiący się podobnież w kraiu, kawalerami tegoż orderu.

Przez inny wyrok uwalnia J. K. Mość z pod dozoru wszystkie osoby, które w czasie zaburzeń ściągnęły na siebie podeyrzenie; pozwala powrócić osobom do mieysc ich mieszkania, które przez przezorność były z nich

oddalone; nakoniec powrocił 385 osobom wolność, które uwięzione były za noszenie broni, za nieroztropne mowy i wzniecaiące trwogę, korrespondencyą z nieprzyiacielem i należenie do zaburzeń bez złego iednak zamiaru.

Od brzegow Menu d. 25. Listopada.

Zdaie się, że Marszałek Xżę Ponte-Corvo opuści wkrotce Hamburg; lecz nie wiadomo czyli na zawsze lub tylko na czas. Nie wiadomo także czyli zaydzie iakowa odmiana względem stoiącego w okolicach Hamburga woyska. Słychać, że Danią maią opuścić, ale w Altonie stać będą do dalszego czasu.

Podług publicznych doniesień mieli Xcia Kurakina dognać w Lincu i Augszburgu gońcy Rossyyscy z rozkazem, aby przyśpieszał swoią podroż do Paryża. Domyślaią się, że nakazany ten pośpiech ściąga się do układow o pokoy z Angliią.

Z Bawaryi wywożą teraz wiele zboża osobliwie owsa Dunaiem do Austryi, co wielkim iest dla Bawaryi dobrodzieystwem, gdyż dosyć iuż są niżkie ceny zboża, a ieszczeby bardziey spadły.

Woyska Francuzkie pomimo zimney pory roku stoią ieszcze zawsze przy Krekow obozem. Zapasy rozebraney twierdzy Hameln przeprowadzone bydź maią do Pruskich twierdz Szczecina, Kistryna i Głogowa.

Moguncka gazeta wyraża, iż ma bydź do Bruxelli powszechny kongres do układow o pokoy zwołany.

Gazeta Berlińska *Telegraf* czyniąc niektóre uwagi nad umieszczoną w Królewieckiey gazecie piosnką ludu, wyraża:

"Jakie bądź kolwiek było szczęście woyny, przelana iednak krew przez woyska Pruskie w rożnych potyczkach, nakazuie winne dla nich uszanowanie. Bydź zwyciężonym nie iest wcale wstydem, iak skoro mieysce boiu zaprzeczane było szlachetnym przeciwnikom. Prussacy nie spodlili się, że umykali przed Francuzami, pod dowodztwem Napoleona; nie spodlili się podobnież Francuzi, że byli od Wielkiego naszego Fryderyka pobitemi. Nie przez roziątrzenie umysłow przywraca się woysku dzielność i szacunek; ni też przez spotwarzenia szlachty czyni się przysługa swemu Monarsze i oyczyznie!,,

Z Raguzy d. 28 Września.

D. 18 b. m. wyruszył ztąd Jenerał brygady Devieau z korpusem granadyerow i woltyżerow i dwiema działami na pomoc Tureckiemu Baszy Agi-Bek, którego w iedney twierdzy obległ brat iego. Woyska Francuzkie uderzyły na ostatniego i po uporczywym oporze zupełnie pobiły.

Z Augszburga d. 18. Listopada.

Wczoray rano przeiechał tędy Turecki goniec, w towarzystwie dwoch Tureckich officerow z Konstantynopola do Paryża. W wieczor przybył tu Xżę Kurakin z znacznym orszakiem, iadący iako ambassador Rossyyski z Wiednia do Paryża.

Z Hanoweru d. 10. Listopada.

Część korpusu woyska Marszałka Xcia Auerstädt przybędzie między 15 i 20 b. m do naszego Xięstwa; składa ona się z 5 regimentow piechoty, 2 karabinierow, 1 artylerzystow i lazaretu, i razem z będącemi iuż tu od nieiakiego czasu 4 regimentami kiryssierow wynosić będzie do 20,000 ludzi i 7000 koni. W mieście naszem stać będzie oprocz głownego sztabu 1600 piechoty i 600 jazdy. Dziewiąty batalion woyska przybyły tu onegday, udał się dziś rano do Moguncyi. Dwudziesty czwarty regiment strzelcow udał się tamże.

DODATEK

DO N^ro 99

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 11. Grudnia 1808.

Umieszczamy nadesłany nam Wiersz Cieniom Jacka Bzowskiego Poświęcony.

Mężu Szanowny! kolei przeznaczenia
W sklepienia Niebios Twe życie przeniosła;
Skróciła cierpien ludzkich udręczenia,
Przyiaźń współczesnych cios wielki odniosła.

Zażyły czasow dawney szczerości, prostoty,
Każdy się cisnął pod wyrok Twoy tłumnie,
Szczęśliwy humor, obok prawdy, cnoty,
Poiednywał troskliwie, pośrednił rozumnie.

Błogosławieństwo wielu poiednanych ludzi,
Więcey Cię wielbie winno, niż Rycerza w boju.
Zwycięzca rzadko ludzkość w srogim sercu budzi,
W Tobie przyiaźn straciły Sędziego Pokoiu!

Tylu on towarzyskich cnot był nam obrazem,
Ktoż świetnieysze przyiaźni dał ludziom dowody?
Czyli w publicznym życiu, czy w prywatnym razem,
Nayszlachetnieysze czynow miał zawsze powody.

Duch Twoy Szanowny Mężu! unosić się będzie
Pośrod nas niewidzialnie . . . a my śmiertelniki!
Zalem z Twey straty ściśnieni nie małym,
Składamy na Twym grobie wdzięczności pomniki.

Poczta Hamburska tą razą nie nadeszła.

DONIESIENIA.

Magistrat C. K. Miasta Stołecznego Krakowa do wiadomości podaie, iż kamienica do Massy krydalney Pawła Schöna należąca tu w Krakowie w rynku pod Nrm 237 stoiąca, zł. ryń. 36,201 sądownie na dniu 8 Lipca r. b. oszacowana, na żądanie teyże massy krydalney kuratora Pana Jakoba Gürlera, rownie iak i deputacyi wierzycielow tey massy, przez publiczną luż po drugi raz na dniu 26 Stycznia 1809 o godzinie 9 z rana tu w Sądzie odbywać się maiącą, pod następuiącemi warunkami sprzedana będzie.

1) Każdy życzący sobie kupna ma 10tą część ceny szacunkowey przed zaczęciem licytacyi za zakład oddać. 2) Przyszły zakupiciel ma połowę szacunku z licytacyi wypadłą

w 14 dni po ukończoney licytacyi, do tuteyszego sądowego depozytu złożyć. 3) Drugą zaś połowę szacunku dozwala się przyszłemu zakupicielowi, albo zaraz wypłacić, lub też na teyże kamienicy, podług prowizyi po 5/100 na rzecz massy krydalney płacić się maiącey, zapisać; co większa 4) Część nawet iakową z pierwszey połowy szacunku, wolno iest temuż przyszłemu zakupicielowi na innych dobrach, za okazaniem prawego zabezpieczenia, w tymże przeciągu czasu 14 dni zapisać, gdyby zaś 5) Przyszły zakupiciel 2, 3 i 4temu artykułowi zadosyć nie uczynił, tedy nowa licytacya na koszt i szkodę iego rozpisanaby była. 6) Od dnia ukończoney licytacyi, iako wszelkie szkody i przypadki do kupiciela należą, tak też wszelkie korzyści i użytki pobierać ma. — Wszyscy zatem życzący sobie tego kupna, maią się na dzień i mieysce wyżey naznaczone stawić.

Gollmayer.
de Nikoledon.
de Hoszewski. *Z Rady Magistratu Miasta C. K. Stołecznego Krakowa.*
Dnia 18 Listopada 1808 roku.
Raubach Sekr.

Ponieważ Poddany imieniem Joanntza Nikulcze z mieysca Rus w Suczawskim okręgu leżącego, gdzie się w służbie u Dominikalnego Walawa i pełnomocnika znaydował, w nocy z 28go na 29ty Marca 1806 z całą swoią familiią i maiątkiem z mieysca swoiego zamieszkania za granicę emigrował, i przez to na karę patentem dnia 10 Sierpnia 1784 dla emigrantow przepisaną zasłużył; ponieważ się podczas dawnego iuż upłynionego terminu edyktalnego wezwania do powrotu nie zgłosił, przeto na mocy wyż rzeczonego naywyższego patentu, a osobliwie podług przepisu 27 paragrafu, wszystkich praw i przywileiow C. K. poddanom sprzyiaiącym na zawsze iest pozbawionym; a ponieważ tu w kraiu żadnego nie zostawił maiątku, więc w przypadku, gdyby przyprowadzonym lub iakkolwiek schwytanym został, na trzy lata do publiczney roboty skazany będzie.

Z strony C. K. Bukowinskiego Cyrk. urzędu. W Czerniowcach d. 28 Czerwca 1808.
de Platzer.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Królestwie Galicyi Zachodniey, sukcesorow po niegdy Xiędzu Wenantym Budzyńskim, z głowy niegdyś Barbary z Budzyńskich Czyżewskiey pochodzących, to iest: Antoniego, Maryannę, Teressę i Jana małoletnich Czyżewskich, tudzież Justynę z Budzyńskich Wojewodzką, podług relacyi Dominika Budzyńskiego, na dniu 9 Kwietnia r. b. do Nru 4911 w Xięstwie Warszawskim za granicą C. K. kraiow mieszkaiących, ninieyszym obwieszczeniem powołuią, ażeby w przeciągu iednego roku i 6 tygodni od daty ninieyszego Edyktu rachować się maiącego, do tego pozostałego dziedzictwa, za dziedzicow deklarowali się; gdyż inaczey za zrzekaiących się tego dziedzictwa uznani będą. Dan w Lublinie d. 19 Kwietnia 1808 roku.

Michałowski.
Wolf.
Schnitzer.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubel. Galicyi Zachod.
Klimaszewski.

Stosownie do rekwizycyi Królewskiey Węgierskiey kancellaryi nadworney, do C. K. naywyższego sprawiedliwości Trybunału pod d. 26 Sierpnia r. b. uczynioney, ninieyszym Edyktem posiadacz skryptu przez Franciszkę Horwath de Zalober, rodzoną de Ungrinowicz na summę 36,000 zł. ryn. na rzecz Michała Balogh de Gallantho wydanego, cytuie się, żeby w przeciągu roku iednego dokument ten okazał, i prawami swemi iakie z niego żądał, zgłosił się, albowiem w przeciwnym razie dokument ten za zastarzały poczytany, i wydaiąca takowy od wszelkiey powinności z skryptu tego wynikaiącey uwolniona będzie, gdyż oblig ten iako zapłata wartości dóbr we Węgrach w komitacie Barscheńskim leżących dany był, dobra zaś dotychczas oddane nie zostały. W Krakowie d. 17go Października 1808.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Mąkolski.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey
Elsner.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey PP. Jozefowi Krajewskiemu i Elżbiecie z Krajewskich Guzkiey w Rossyi, iednak niewiadomym mieyscu mieszkaiącym, tudzież Annie z Dłużewskich Krajewskiey, zmarłego małżonce, którey mieysce zamieszkania zgoła niewiadome iest, ninieyszym Edyktem wiadomo czynią, że po Franciszku Leonardzie dwoyga imion Kraiewskim, na dniu 20 Maia 1804 roku we wsi Ubruskiey Woli zmarłym, dziedzictwo na nich spada; i że tym Adwokat Madann za kuratora dodany iest, oni przeto napominaią się, aby praw do tego dziedzictwa sobie służących dowiedli i deklaracyą dostąpienia dziedzictwa do tuteyszego Sądu podali, gdyż inaczey z zgłoszonemi iuż sukcessorami Kajetanym Krajewskim, Wiktoryą z Dankszow Krajewską, i ustanowionemu dla nieprzytomnych kuratorem, pertraktacya tego dziedzictwa podług przepisu ustawy cywilney, prowadzona i ukończona będzie. Dan w Lublinie d. 28 Marca 1808 roku.

Kulczycki.
Dostenberg.
Poll.

Ex Consilio C. R. Fori Nobilim Lublinensis Gali. Occident.
Klimaszowski.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey Edyktem niniejszym czynią wiadomo: że Xiądz Marcin Łoziński, pleban Kaszowski dnia 20 Lutego 1708 roku bez testamentu umarł, i że pozostałemu maiątkowi iego, z przyczyny nieznanych sukcessorow, zastępca w osobie Adwokata Litwińskiego iest ustanowiony; wszyscy przeto owi, którzy do dziedzictwa rzeczonego prawo iakie bądź dziedzictwa, bądź długu, lub legatu mieć rozumieią, tym Edyktem wzywaią się, ażeby w terminie prawem przepisanym deklaracyą względem obięcia dziedzictwa do C. K. Sądow tuteyszych podali; gdyż inaczey za zrzekaiących się dziedzictwa będą uważani, a dziedzictwo iako przepadłe Fiskusowi Królewskiemu przyznane zostanie. W Krakowie d. 9 Lipca 1808.

Krzysztof de Rebsamen Viceprezes.
W. Roskoschny.
Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.
Martinides.

Cyrkularz, od C. K. Galicyyskiego Gubernium kraiowego.

Ustanowienia kary na podanie nierzetelne urzędom celnym ilości towarow do Węgier wywozić się maiących.

Dla zapobieżenia częstym pokrzywdzeniom Niemiecko-dziedzicznego cła, tudzież Węgierskiego skarbu, które dla tego się zdarzały, iż do Węgier przesyłane towary, co do istoty wprawdzie rzetelnie, co zaś do ilości, to iest, liczby, miary i wagi, wielokrotnie i znacznie nierzetelnie podawane były. J. C. K. Mość rozporządzić raczył, aby od znalezioney przy rewizyi większey nad podaną ilość liczby, miary i wagi, ieżeli takowe o 2 1/2 procentu podanie przewyższaią oprocz zwykłego podług taryfy wywozowego cła nadto, od każdego towaru wyznaczone cło, sześć razy tyle iako karę pobierane, którą Niemiecko-dziedziczne urzędy od dnia niniejszego obwieszczenia pobierać maią.

W Lwowie dnia 14. Października 1808.

Christyan Hrabia de Wurmser. Guber. Wiceprezes.
Jozef Baron de Riedheim. Guber. Radca.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium wypisuie się powtorny konkurs dla osadzenia mieysca Syndyka przy Magistracie Podgórskim z pensyą roczną 500 zł. ryn. i na pierwszego Assessora z pensyą roczną 300 zł. ryn. do czego examinoxane Individuum wymaga się z tym dodatkidm, że kompetenci prożby swoie naydaley do ostatniego Grudnia r. b. do Cyrkularnego Bocheńskiego urzędu podawać maią. W Lwowie dnia 28 Października 1808.

Stosownie do rozkazu Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pod d. 29 Sierpnia r. b. do Nr. 10602 wydanego ruchomości rożne iako to: miedz, cyna, fajans, wina, konie, powozy i meble po śmierci JW. Jakóba Wodzickiego pozostałe, tudzież stosownie do

mandatu tegoż Sądu Szlacheckiego pod d. 5 Lipca 1808 wypadłego moneta miedziana stara do massy X. Sebastyana Pisulewskiego należąca przez publiczną licytacyą na dniu 19 Grudnia w kamieniey JW. Wodzickich pod Nr. 305 na ulicy S. Anny stoiącey za gotowe pieniądze przez niżey podpisanego Komornika sądowego sprzedawane będą. Dan w Krakowie d. 3 Grudnia 1808.

Dominik Raczyński, Kom. Sądowy Krakowski.

C. K. kraiowe Gubernium królestw Galicyi i Lodomeryi ninieyszym obwieszcza: ponieważ Ilko Halabura, Olexa Halabura, Trinofi Kusian, Olexa Wasiliniuk, Fedor Zaharowski i Hrycko Słobodzian, synowie chłopow do Dominium Podwysckie w Zaleszczyckim Cyrkule leżącego, należących, emigrowali, a przebywanie onychże wcale iest niewiadome, przeto ciż stosownie do Cyrkularża ddto 15 Czerwca 1798 § I. ninieyszym Eddyktem publicznie do powrotu lub usprawiedliwienia swoiego oddalenia z tym wezwani są zagrożeniem, że po czasu tego upłynieniu, podług przepisu prawa z niemi się postąpi. Dan w Lwowie d. 14 Wrześ. 1808.

Cyrkularz, od C. K. Galicyyskiego Guberaium kraiowego.

Poźnieysze zdawanie examinow z prawnych nauk nikomu nie iest dozwolone, który z odbytych nauk filozoficznych wywieśc się nie może.

Gdy z przychodzących częstokroć prozb widziec się daie, iż wielu z młodzieży, którzy skończywszy nauki gymnazialne, i wszedłszy w służbę u posiadaczow dóbr poźniey, dla pożyskania urzędu sędziego, żądaią, aby im wolno było examina z prawa złożyc, nie będąc przez naukę filozofii do tego przygotowani; przeto stosownie do dekretu wysokiey nadworney kommissyi nauk dnia 19 Lipca b. r. Nr. 119 do powszechney wiadomości rodzicow i opiekunow podaie się, iż nadal nikt, chociażby iuż dawniey w aktualney służbie lat kilka zostawał do złożenia examinow z prawa, dla dostąpienia urzędu sędziego, dopuszczonym nie będzie, ieżeli z odbytych nauk filozoficznych wywieść się nie może.

W Lwowie dnia 7 Października 1808.

Christyan Hrabia de Wurmzer, Guber. Wiceprezes,

Jan Baron de Metzburg, Guber. Radca.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey nieprzytomnych Klemensa i Eufrozynę Abratowiczow, sukcessorow zmarłey Petronelli Pęściorowskiey do dziedzictwa po teyżey zmarłey w tuteyszym sądzie pertraktuiąc go się ninieyszym powołuią, ażeby względem dostąpienia, lub zrzeczenia się tego dziedzictwa w tuteyszym sądzie oświadczyli się, inaczey, podług rygoru §. 621 cywilney ustawy części Ilgiey postąpiono będzie, i dziedzictwo to dopoty, pod staraniem i zarządzeniem sądowym zostanie, dopóki dziedzice, podług prawa za zmarłych, ogłoszeni bydźby nie mogli.

Dan w Lublinie d. 25 Stycznia 18 8 roku.

C. Michałowski.

Dostenberg.

Smetana.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelsk. Galicyi zachodniey.

Klimaszewski.

Niżey podpisany oznaymuie ninieyszem obwieszczeniem, iż w iego winnym handlu w własnym domu na Floryańskiey ulicy pod Nrem 521 oprocz rożnych gatunkow Węgierskieskiego wina, znayduią się także Austryackie górne i niższych okolic Wiednia wina po mierney cenie, przyczem dodaie, iż ceny takowych win, ieżeli brane będą w większey ilości, naprzykład wiadrami lub beczkami, daleko będą miernieysze.

W Krakowie dnia 6 Grudnia 1808. *Jakób Suchannek.*

C. R. Prov. Judicium Nobil. Lublinense, in Galicia Occid. omnibus quorum interest notum reddit post exhibitam & ex parte C. R. Appell. Tribunalis Gall. Occid. acceptam resignationem Cam. r. Sylvestri Celiński munus Camer. Circuli Bialensis Sectionis 4 æ in bocce C. R. Judicio Nobilium vacare & concursum pro eo munere usque ad 15 Novemb. a. c. proscriptum esse, qua propter omnes ii, qui hocce munus adipisci anhelant, & qualitatibus præscriptis provisi sunt, invitantur ut suos supplices libellos debite adstructos usque ad dictam diem 15 Novembr. a. c. hic Fori exhibeant. — *Cajet. Michałowski. — Con. Patocki. Rath.*

Ex Cons. C. R. Fori Nob. Lubl. Gal. Occ. Lublini die 30 Septemb. 1808.

Klimaszewski.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)